

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ มีวัตถุประสงค์การวิจัย 1) สร้างรูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ 2) ประเมินประสิทธิภาพรูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบลักษณะผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ โดยศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 ท่าน ตรวจสอบและยืนยันกรอบลักษณะด้วยวิธีการตอบแบบสอบถามปลายเปิด 2) สร้างรูปแบบ และเครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดรูปแบบการพัฒนา โดยศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 ท่าน ตรวจสอบและยืนยันรูปแบบการพัฒนา และให้ผู้เชี่ยวชาญอีก 4 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องครั้งสุดท้ายก่อนทดลองใช้จริง 3) ประเมินประสิทธิภาพรูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้โดยศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลรูปแบบการพัฒนา และเปรียบเทียบระดับองค์ความรู้ที่เพิ่มขึ้นของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยสามารถสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะได้ดังรายละเอียดดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ สรุปเป็นประเด็นตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

1. ขั้นตอนสร้างรูปแบบ มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดกรอบรูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ เพื่อพัฒนาลักษณะผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ของผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษา จากผลการศึกษาวิจัยได้รูปแบบการเรียนรู้ 2 รูปแบบ คือ 1) รูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุน

นักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษากลุ่มกลาง รูปแบบเอสดีแอล และ เคเอ็ม (SDL & KM Model) ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน คือ ระบุประเด็นการเรียนรู้ วางแผนการเรียนรู้ ดำเนินการค้นคว้า สะท้อนคิด แบ่งปัน แลกเปลี่ยนความรู้ และสังเคราะห์องค์ความรู้ใหม่ 2) รูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษากลุ่มสูง รูปแบบเอสดีแอล และ เคเอ็ม (SDL & KM Model) ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน คือ ระบุประเด็นการเรียนรู้ วางแผนการเรียนรู้ ดำเนินการค้นคว้า แบ่งปัน แลกเปลี่ยนความรู้ และสังเคราะห์องค์ความรู้ใหม่

2. ขั้นตอนประเมินประสิทธิภาพรูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์หัตถ์ประสิทธิภาพทุกครั้ง การเรียนรู้สูงกว่าเกณฑ์ 0.50 วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ และวิเคราะห์คะแนนลักษณะผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ของผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษา ก่อน และภายหลังเข้าร่วมโครงการด้วยสถิติ Paired samples t-test ผลการทดสอบพบว่า ผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษามีระดับคะแนนความรู้ภายหลังการเข้าร่วมโครงการเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนความรู้ก่อนการเข้าร่วมโครงการ ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีคะแนนเฉลี่ยลักษณะผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ของผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาภายหลังการเข้าร่วมโครงการเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมโครงการ ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างต่อรูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ในระดับมาก ผลจากการศึกษาวิจัยแสดงให้เห็นว่า รูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้มีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ได้

จากการค้นข้อมูล การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้สามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. จากผลการวิจัยในขั้นตอนการสร้างรูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ จำแนกรูปแบบเป็น 2 ประเภท คือ

รูปแบบที่ 1 สำหรับใช้พัฒนากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับคะแนนคุณลักษณะวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ แรกเข้าโครงการในระดับปานกลาง (ระดับคะแนนอยู่ระหว่าง 90-110 คะแนน) มี 6 ขั้นตอน คือ

- 1) ขั้นระบุประเด็นการเรียนรู้ (Self identify into learning : S)
- 2) ขั้นวางแผนการเรียนรู้ (Designing a learning plan : D)
- 3) ขั้นดำเนินการค้นคว้า (Learning activities : L)
- 4) ขั้นสะท้อนคิด (A thinking reflect)
- 5) ขั้นแบ่งปัน แลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge sharing : K)
- 6) ขั้นสังเคราะห์องค์ความรู้ใหม่ (Modify knowledge : M)

รูปแบบที่ 2 สำหรับใช้พัฒนากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับคะแนนคุณลักษณะวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ แรกเข้าโครงการในระดับสูง (ระดับคะแนนมากกว่า 110 คะแนน ขึ้นไป) มี 5 ขั้นตอน คือ

- 1) ขั้นระบุประเด็นการเรียนรู้ (Self identify into learning : S)
- 2) ขั้นวางแผนการเรียนรู้ (Designing a learning plan : D)
- 3) ขั้นดำเนินการค้นคว้า (Learning activities : L)
- 4) ขั้นแบ่งปัน แลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge sharing : K)
- 5) ขั้นสังเคราะห์องค์ความรู้ใหม่ (Modify knowledge : M)

ขั้นตอนที่แตกต่างกันนั้น เนื่องมาจากการรวบรวมคุณภาพผลงาน

1) ในขั้นสะท้อนคิด (A thinking reflect) โดยให้กลุ่มตัวอย่างนำร่องนำประสบการณ์ความรู้ที่เรียนรู้ด้วยการนำตนเองในขั้นดำเนินการค้นคว้า ซึ่งเป็นการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มที่มีระดับคะแนน SDL & KM เท่ากับ พบว่า

1.1) กลุ่มที่ได้คะแนนคุณลักษณะผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการจัดการความรู้ผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษา (SDL & KM) ก่อนเข้าร่วมโครงการวิจัย ในระดับปานกลาง กลุ่มนี้จะมีแรงขับเคลื่อนในการทำกิจกรรมนำประสบการณ์มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ได้ผลงานครอบคลุม และลักษณะการทำงานในกลุ่มมีความ

ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รับฟังเหตุผลซึ่งกันและกัน และได้ผลงานเป็นองค์ความรู้ในการให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาของกลุ่มตนเองอย่างครอบคลุม

1.2) กลุ่มตัวอย่างนำร่องที่มีระดับคะแนนคุณลักษณะผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการจัดการความรู้ผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษา (SDL & KM) ก่อนเข้าร่วมโครงการวิจัย ในระดับสูง พบปัญหาการพูดคุยในกลุ่ม โดยไม่ฟังเหตุผล และกีดกันในกลุ่ม ทำให้การทำกิจกรรมกลุ่มสับสนประเด็นไปมาไม่สอดคล้องกับที่กลุ่มวางแผนไว้

1.3) กลุ่มที่มีระดับคะแนนคุณลักษณะผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการจัดการความรู้ผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษา (SDL & KM) ก่อนเข้าร่วมโครงการวิจัย ในระดับต่ำ พบปัญหา การพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์เป็นไปไม่ได้ ขาดได้รับการกระตุ้นจากผู้วิจัยอย่างต่อเนื่อง และผลงานไม่สอดคล้องกับแผนการดำเนินงานที่กลุ่มวางแผนไว้ โดยไม่เสร็จตามแผนการดำเนินงาน

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า ขั้นสะท้อนคิด (A thinking reflect) มีความเหมาะสมเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับคะแนนคุณลักษณะผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการจัดการความรู้ผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษา (SDL & KM) ก่อนเข้าร่วมโครงการวิจัย ในระดับปานกลาง คือกลุ่มตัวอย่างต้องมีระดับคะแนน SDL & KM ระหว่าง 90-110 คะแนน ส่วนกลุ่มที่มีระดับคะแนนที่สูงกว่า 110 คะแนน และต่ำกว่า 90 คะแนน ไม่เหมาะสมในการทำกิจกรรมวิจัยในขั้นตอนดังกล่าว

2) ในขั้นแบ่งปัน แลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge sharing : K) โดยให้กลุ่มตัวอย่างศึกษานำร่องประสบการณ์ความรู้ที่เรียนรู้ด้วยการนำตนเองในขั้นดำเนินการค้นคว้า ซึ่งเป็นการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มที่มีระดับคะแนน SDL & KM คละกัน พบว่า

2.1) กลุ่มตัวอย่างที่ได้คะแนนคุณลักษณะผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการจัดการความรู้ผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษา (SDL & KM) ก่อนเข้าร่วมโครงการวิจัย ในระดับสูง พบว่าภายหลังคละกลุ่ม จะดำเนินเป็นผู้นำกลุ่ม จัดบันทึก และเป็นผู้สรุปผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง และครอบคลุมมากขึ้น

2.2) กลุ่มตัวอย่างที่ได้คะแนนคุณลักษณะผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการจัดการความรู้ผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษา (SDL & KM) ก่อนเข้าร่วมโครงการวิจัย ในระดับปานกลาง พบว่า ภายหลังการคละกลุ่มจะดำเนินเป็นผู้ปฏิบัติตามที่ดี และสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้บางประเด็นที่กลุ่มระดับคะแนนสูงเป็นผู้ชี้แจงประเด็นในการซักถาม

2.3) กลุ่มตัวอย่างที่ได้คะแนนคุณลักษณะผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการจัดการความรู้ผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษา (SDL & KM) ก่อนเข้าร่วมโครงการวิจัย ในระดับต่ำ พบว่า ภายหลังการคละกลุ่มส่วนใหญ่จะนั่งเงียบ ไม่ได้ตอบประเด็นใด ๆ และขาดสมาธิในบางครั้ง

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า ชั้นแบ่งปัน แลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge sharing : K) มีความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับคะแนนคุณลักษณะผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการจัดการความรู้ผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษา (SDL & KM) ก่อนเข้าร่วมโครงการวิจัย ในระดับสูง และระดับปานกลาง คือ มีระดับคะแนน $SDL \& KM \geq 90$ คะแนน

สำหรับในขั้นตอน 1) ขั้นระบุประเด็นการเรียนรู้ (Self identify into learning : S) 2) ขั้นวางแผนการเรียนรู้ (Designing a learning plan : D) 3) ขั้นดำเนินการค้นคว้า (Learning activities : L) และ 4) ขั้นสังเคราะห์องค์ความรู้ใหม่ (Modify knowledge : M) มีความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับคะแนนคุณลักษณะผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการจัดการความรู้ผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษา (SDL & KM) ก่อนเข้าร่วมโครงการวิจัย ในระดับสูง และระดับปานกลาง

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับคะแนนคุณลักษณะผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการจัดการความรู้ผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษา (SDL & KM) ก่อนเข้าร่วมโครงการวิจัย ในระดับสูง ควรมีการปรับเปลี่ยน รูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ (SDL & KM Model) ที่ตัดขั้นตอนสะท้อนคิด (A thinking reflect) ออกเพราะผลการวิเคราะห์ พบว่า กลุ่มนี้ทำกิจกรรมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มที่ได้คะแนนสูงเหมือนกันไม่ได้ผล และต้องนำขั้นตอนสะท้อนคิดออกจากกระบวนการ

2. จากผลการวิจัยในขั้นตอนการประเมินประสิทธิภาพรูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้

2.1 ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ และผลการประเมินประสิทธิภาพรูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ ผู้วิจัยสามารถนำผลที่ได้มาอภิปราย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1.1 จากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยความสมัครใจ จำนวน 54 คน ผู้วิจัยทำการทดสอบวัดคะแนนคุณลักษณะผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการจัดการความรู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษา ก่อนเข้าร่วมโครงการเพื่อแยกกลุ่มพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับคะแนนคุณลักษณะผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการจัดการความรู้ในระดับสูง มีจำนวน 24 คน และกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับคะแนนคุณลักษณะผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการจัดการความรู้ในระดับปานกลาง มีจำนวน 20 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ระดับนี้รวม 44 คน ผู้วิจัยจะนำไปดำเนินการพัฒนาตามรูปแบบที่สร้างขึ้นต่อไป ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับคะแนนคุณลักษณะผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการจัดการความรู้ในระดับต่ำมีจำนวน 10 คน ผู้วิจัยทำการคัดออกจากโครงการ จะเห็นได้ว่า คะแนนคุณลักษณะผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการจัดการความรู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษา ก่อนการเข้าร่วมโครงการ สามารถคัดกรองกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมในการเข้าร่วมพัฒนาภายใต้รูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ โดยวิเคราะห์จากคะแนนคุณลักษณะผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการจัดการความรู้แรกเข้าตามแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยนี้ตั้งแต่ 90 คะแนนขึ้นไป ผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษา จะได้รับการพัฒนาจากรูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ที่สร้างขึ้นได้

2.1.2 ผลการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ พบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ ผ่านเกณฑ์ 0.50 แสดงให้เห็นว่า รูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ทั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์จากผลคะแนนความสามารถในการให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาภายหลังการดำเนินการขั้นตอน 1-5 จำนวน 3 ครั้ง ประกอบด้วย ครั้งที่ 1 วัดคะแนนความสามารถในการให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวม เรื่องด้านร่างกายและจิตใจในการให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวม ครั้งที่ 2 วัดคะแนนความสามารถในการให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวม เรื่องความรู้และทักษะในการให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวม ครั้งที่ 3 วัดคะแนนความสามารถในการให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวม เรื่องสื่อ เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวม พบว่า ผลคะแนน

ภายหลังการเข้าสู่กระบวนการตามรูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้สูงกว่าผลคะแนนก่อนการเข้าร่วมกระบวนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สรุปผลได้ว่ารูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ มีความเหมาะสมในการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษา เพราะผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มตัวอย่างสูงขึ้น

2.1.3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนคุณลักษณะผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการจัดการความรู้ของผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษา ก่อนใช้รูปแบบการพัฒนา และภายหลังการใช้รูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ เมื่อกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมโครงการวิจัยแล้วจะมีระดับคะแนนคุณลักษณะผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการจัดการความรู้ของผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ และ 17 ข้อบ่งชี้ คะแนนสูงขึ้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($p < .001$) ยกเว้นข้อบ่งชี้ที่ 17 เรื่องพัฒนาความรู้ที่ได้เหมาะสมตามบริบท พบว่า คะแนนก่อนและหลังการเข้าร่วมโครงการมีคะแนนต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติจากคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ที่พัฒนาขึ้น เป็นผลมาจากกลุ่มตัวอย่าง ได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ตามรูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ทั้ง 6 ขั้นตอน ซึ่งแต่ละขั้นตอนส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการจัดการความรู้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ระบุประเด็นการเรียนรู้ (Self identify into learning : S) ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยจัดให้มีกระบวนการย่อยอีก 4 กระบวนการ เพื่อการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย 1) กระบวนการคัดสรรผู้เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยการรับสมัครเน้นความสมัครใจของกลุ่มตัวอย่าง เป็นการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง 2) กระบวนการนำสู่การพัฒนา ผู้วิจัยแจ้งวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ให้กลุ่มตัวอย่างทราบ ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ (ครั้งที่ 1 : ก่อนการพัฒนา) สรุปคะแนนแบบวัดคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ และทำการแยกกลุ่มตามคะแนนความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้เป็นกลุ่มคะแนนสูง กลุ่มคะแนนปานกลาง และกลุ่มคะแนนต่ำ และแจ้งแผนการจัดการเรียนรู้ตาม

กิจกรรมพอสังเขปให้กลุ่มตัวอย่างทราบ โดยกำหนดให้มีการใช้เครื่องมือการทดลอง ดังนี้ คู่มือการจัดกิจกรรมสำหรับผู้วิจัยชั้นนำ แบบวัดคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ แบบบันทึกสรุปผลการเรียนรู้ชั้นนำสำหรับกลุ่มตัวอย่าง 3) กระบวนการสร้างสัมพันธภาพ ผู้วิจัยจัดกิจกรรมให้กลุ่มตัวอย่างรู้จักกัน ให้กลุ่มตัวอย่างสำรวจ วิเคราะห์ตนเอง รู้จักเอกลักษณ์ของตนเอง และร่วมวิเคราะห์ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง แจกและแนะนำการใช้คู่มือการเรียนรู้สำหรับกลุ่มตัวอย่าง และให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามความรู้ความสามารถในการให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษา (Pre-Test) โดยกำหนดให้มีการใช้เครื่องมือทดลอง ดังนี้ คู่มือการเรียนรู้สำหรับกลุ่มตัวอย่าง แบบสอบถามความรู้ความสามารถในการให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษา (Pre-Test) แบบบันทึกสรุปผลการเรียนรู้ขั้นสัมพันธภาพสำหรับกลุ่มตัวอย่าง และ 4) กระบวนการกำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมายในการเรียนด้วยตนเอง เป็นกระบวนการที่กลุ่มตัวอย่างแต่ละคนวิเคราะห์ กำหนดความต้องการเรียนรู้ของตนเอง และกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ในขั้นตอนนี้ สามารถพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามข้อบ่งชี้ 3 ข้อ ประกอบด้วย 1) สัมผัสใจเรียนรู้ด้วยตนเอง 2) กำหนดสิ่งที่ต้องการเรียนได้ด้วยตนเอง และ 3) กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการเรียนด้วยตนเองได้อย่างชัดเจน ซึ่งภายหลังการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ พบว่า คุณลักษณะตามข้อบ่งชี้ดังกล่าวทั้ง 3 ข้อ มีคะแนนที่สูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p = 0.000$ ทุกข้อ) แสดงว่ากระบวนการเรียนรู้ในขั้นตอนระบุประเด็นการเรียนรู้ที่มีในโครงการวิจัยนี้ สามารถพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนรู้ได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ โนลส์ (Knowles, 1975, p. 18) ที่ว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนคิดริเริ่มการเรียนรู้เอง โดยการวิเคราะห์ความต้องการในการเรียนของตน กำหนดเป้าหมาย และสื่อการเรียนรู้ หาแหล่งความรู้ เลือกยุทธวิธีการเรียนรู้ วางแผนการเรียนรู้ และประเมินผลการเรียนของตนเอง อาจได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่นหรือไม่ก็ได้

ขั้นตอนที่ 2 วางแผนการเรียนรู้ (Designing a learning plan : D) ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจัดให้มีกระบวนการย่อยอีก 2 กระบวนการเพื่อการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้ 1) กระบวนการวางแผนการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างสามารถวางแผนการเรียนโดยใช้รูปแบบการทำสัญญาการเรียน (Learning Contract) และวิธีการตั้งคำถาม และกำหนดเนื้อหาการจัดการพัฒนา โดยระบุวัน เวลา กิจกรรมที่ต้องทำ การสืบค้นความรู้ กำหนดแหล่งในการสืบค้นความรู้ และกำหนดวิธีการส่งรายงานภายหลังการทำกิจกรรมเสร็จ 2) กระบวนการกำหนดวิธีการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนกำหนดการจัดหาความรู้ทั้งภายในและภายนอก การแลกเปลี่ยนความคิด สื่อ สารสนเทศ การจัดเก็บ และสืบค้นความรู้ ประเมิน ออกแบบ

จัดหมวดหมู่ และบูรณาการความรู้ในขั้นตอนนี้ สามารถพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามข้อบ่งชี้ 3 ข้อ ประกอบด้วย 1) วางแผนการเรียนรู้โดยใช้ Learning Contract ด้วยตนเอง 2) ความรับผิดชอบ และ 3) เชื่อมั่นในความสามารถของตนเองได้อย่างชัดเจน ซึ่งภายหลังการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ พบว่า คุณลักษณะตามข้อบ่งชี้ดังกล่าวทั้ง 3 ข้อ มีคะแนนที่สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p = 0.000$ ทุกข้อ) แสดงว่ากระบวนการเรียนรู้ในขั้นตอนนี้ระบุประเด็นการเรียนรู้ที่มีในโครงการวิจัยนี้สามารถพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนรู้ได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ กริฟฟิน (Griffin, 1983, p. 153) ที่ว่าการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นการจัดประสบการณ์เรียนรู้เฉพาะบุคคลใดบุคคลหนึ่ง โดยมีเป้าหมายไปสู่การเรียนรู้ของตนเอง และความสามารถในการวางแผนการปฏิบัติ และประเมินผลการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และ โนลส์ (Knowles, 1975, p. 18) ที่ว่าการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนคิดริเริ่มการเรียนรู้เอง โดยการวิเคราะห์ความต้องการในการเรียนของตน กำหนดเป้าหมายและสื่อการเรียน หาแหล่งความรู้ เลือกใช้ยุทธวิธีการเรียนรู้ วางแผนการเรียนรู้ และประเมินผลการเรียนของตนเอง อาจได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่นหรือไม่ก็ได้

ขั้นตอนที่ 3 ดำเนินการค้นคว้า (Learning activities : L) เป็นการฝึกให้ผู้เรียนได้ทดลองสืบค้นความรู้ผ่านสื่อและผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน โดยมุ่งเน้นในการใช้สื่อ และผู้เชี่ยวชาญที่พบง่ายในชุมชน ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจัดให้มีกระบวนการย่อย 1 กระบวนการเพื่อการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้คือ กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นกระบวนการที่กำหนดให้กลุ่มตัวอย่างเรียนรู้ด้วยตนเองตามสัญญาทางการเรียนที่ตั้งไว้ โดยกำหนดให้มีการจดบันทึกการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 3 ครั้ง รวม 9 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยจะดำเนินการติดตามผลการเรียนอย่างต่อเนื่องเป็นรายบุคคล ในขั้นตอนนี้สามารถพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนรู้ตามข้อบ่งชี้ 3 ข้อ ประกอบด้วย 1) รู้วิธีการค้นคว้าหาความรู้ 2) รู้แหล่งความรู้ และ 3) ประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลได้อย่างถูกต้องแม่นยำ ซึ่งภายหลังการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ พบว่า คุณลักษณะตามข้อบ่งชี้ดังกล่าวทั้ง 3 ข้อ มีคะแนนที่สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p = 0.000$ ทุกข้อ) แสดงว่า กระบวนการเรียนรู้ในขั้นตอนนี้ระบุประเด็นการเรียนรู้ที่มีในโครงการวิจัยนี้ สามารถพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนรู้ได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ บรูคฟิลด์ (Brookfield, 1984, pp. 59-71) ที่ว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นการเรียนรู้ที่เป็นตัวของตัวเอง ควบคุมการเรียนรู้ของตนเอง มีอิสระ โดยอาศัยความช่วยเหลือจากแหล่งภายนอกน้อยที่สุด และ กริฟฟิน (Griffin, 1983, p. 153) ที่ว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นการจัดประสบการณ์เรียนรู้เฉพาะของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง โดยมีเป้าหมายไปสู่การ

เรียนรู้ของตนเอง และความสามารถในการวางแผนการปฏิบัติ และประเมินผลการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

ขั้นตอนที่ 4 สะท้อนคิด (A thinking reflect) เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สะท้อนคิดถึงความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนรู้อย่างอิสระ โดยผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับเชิงอภิปรายเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้ข้อสรุปความรู้ โดยมีรายละเอียดกิจกรรมดังนี้ คือ ผู้วิจัยนำรวมกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับคะแนนคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการจัดการความรู้แตกต่างกันที่ละกลุ่มแล้วให้สมาชิกในกลุ่มนำประเด็นการเรียนรู้ที่ได้ไปเรียนรู้มาด้วยตนเองทั้ง 3 ประเด็น คือ ร่างกายและจิตใจในการให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวม ความรู้และทักษะในการให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวม และสื่อ เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวม มาให้กลุ่มตัวอย่างแยกตามระดับคะแนน โดยให้กลุ่มตัวอย่างแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันพร้อมทั้งให้กลุ่มตัวอย่างจดบันทึกการเรียนรู้ ในขั้นตอนนี้สามารถพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนรู้ตามข้อบ่งชี้ 3 ข้อ ประกอบด้วย 1) รู้วิธีการจดบันทึกการเรียนรู้ 2) ประเมินการปฏิบัติของตนเองอย่างต่อเนื่อง และ 3) ปรับปรุงพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องได้อย่างชัดเจน ซึ่งภายหลังการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ พบว่า คุณลักษณะตามข้อบ่งชี้ดังกล่าวทั้ง 3 ข้อ มีคะแนนที่สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p = 0.000$ ทุกข้อ) แสดงว่า กระบวนการเรียนรู้ในขั้นตอนระบุประเด็นการเรียนรู้ที่มีในโครงการวิจัยนี้ สามารถพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนรู้ได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สเคเกอร์ (Skager, 1978, p. 25) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นการพัฒนาการเรียนรู้จากประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ความสามารถในการวางแผนการปฏิบัติ และการประเมินผลของกิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคล หรือรายกลุ่มก็ได้ และ คุชซา (Kucza, 2001) ที่ให้ความเห็นว่า การจัดการความรู้เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดกระบวนการของการสร้างความรู้ การจัดเก็บ และการแบ่งปันความรู้ กล่าวโดยทั่วไปจะรวมถึง การระบุสภาพปัจจุบัน การกำหนดความต้องการ และการแก้ไขปรับปรุงกระบวนการที่จะส่งผลกระทบต่อการจัดการความรู้ให้ดีขึ้นเพื่อบรรลุถึงความต้องการ

ขั้นตอนที่ 5 แบ่งปัน แลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge sharing : K) เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สะท้อนคิดถึงความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนรู้อย่างอิสระ ลักษณะของการจัดกิจกรรมคล้ายกับขั้นตอนที่ 4 ต่างกันแต่เพียงผู้วิจัยคละกลุ่มที่มีระดับคะแนนความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการจัดการความรู้ไว้ในกลุ่มเดียวกัน โดยผู้วิจัยจะกระตุ้นให้มีการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ โดยใช้หลักการการจัดการความรู้อย่างต่อเนื่อง ประเด็นที่ใช้ในการจัดกิจกรรม คือ การให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมที่ดีและเหมาะสม ในขั้นตอนนี้

สามารถพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนรู้ตามข้อบ่งชี้ 2 ข้อ ประกอบด้วย 1) สามารถนำประสบการณ์ ความรู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มได้ 2) สามารถสร้างเครือข่ายความรู้ได้ ซึ่งภายหลังการทดลองใช้ รูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษา โดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ พบว่า คุณลักษณะตามข้อบ่งชี้ดังกล่าวทั้ง 2 ข้อ มีคะแนนที่สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p = 0.000$ ทุกข้อ) แสดงว่า กระบวนการเรียนรู้ในขั้นตอนระบุประเด็นการเรียนรู้ที่มีในโครงการวิจัยนี้ สามารถพัฒนาคุณลักษณะ ผู้เรียนได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ แทรพ (Trapp, 1999) ที่ได้นำเสนอองค์ประกอบของ การจัดการความรู้ (Components of a Holistic Approach to Knowledge Management) ไว้มี 9 ประการ ดังนี้ 1) เป้าหมายความรู้ (Knowledge Goals) 2) การระบุถึงความรู้ (Knowledge Identification) 3) การจัดหาความรู้ (Knowledge Acquisition) 4) การพัฒนาความรู้ (Knowledge Development) 5) การเคลื่อนย้าย/กระจายความรู้ (Knowledge Transfer/Distribution) 6) การใช้ความรู้ (Knowledge Usage) 7) การเก็บรักษาความรู้ (Knowledge Preservation) 8) การประเมิน/ทบทวนความรู้ (Knowledge Evaluation/Review) และ 9) การควบคุมความรู้ (Knowledge Controlling) และสอดคล้องกับแนวคิดของ โกศล ตีมี ศีลธรรม (2546) ที่นำเสนอองค์ประกอบหลักของกระบวนการจัดการความรู้ แบ่งออกได้เป็น กระบวนการ ดังนี้คือ กระบวนการที่ 1 การสร้างและจัดหาความรู้ (Knowledge Creation & Acquisition) กระบวนการที่ 2 การจัดการและจัดเก็บความรู้ (Knowledge Organization & Storage) และกระบวนการที่ 3 การกระจายความรู้ (Knowledge Distribution) โดยการใช้ เครื่องมือในการสืบค้นสารสนเทศทางความรู้จากฐานข้อมูล จัดเก็บ แล้วกระจายสู่หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อการใช้งาน

ขั้นตอนที่ 6 สังเคราะห์องค์ความรู้ใหม่ (Modify knowledge : M) ขั้นตอนการประเมิน การเรียนรู้เป็นการประเมินผลด้านองค์ความรู้ ด้านความเข้าใจ และด้านทักษะในการเรียนรู้ด้วยการ นำตนเองและการจัดการความรู้ โดยผู้เรียนสามารถสรุปองค์ความรู้ที่ใช้นักศึกษาที่มีความพิการ เรียนรวมในระดับอุดมศึกษา โดยกำหนดให้มีการใช้เครื่องมือการทดลอง ดังนี้ แบบสอบถามความรู้ที่ ใช้กับการให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษา (Post-Test) และแบบประเมินความพึงพอใจในรูปแบบการพัฒนา ในขั้นตอนนี้สามารถพัฒนาคุณลักษณะ ผู้เรียนตามข้อบ่งชี้ 3 ข้อ ประกอบด้วย 1) รู้วิธีการปรับใช้ความรู้ที่เหมาะสม 2) รู้จักวิธีการบูรณา การความรู้ และ 3) พัฒนาความรู้ที่ได้เหมาะสมตามบริบท ซึ่งภายหลังการทดลองใช้รูปแบบการ พัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการ เรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ พบว่า คุณลักษณะตามข้อบ่งชี้ดังกล่าวทั้ง 3 ข้อ มี คะแนนที่สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p = 0.000$ ทุกข้อ) แสดงว่ากระบวนการเรียนรู้

ในขั้นตอนระบุประเด็นการเรียนรู้ที่มีในโครงการวิจัยนี้ สามารถพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนรู้ได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ มาร์ควาต (Marquardt, 1996) ที่ได้นำเสนอองค์ประกอบของการจัดการความรู้ไว้ 4 กระบวนการ ดังนี้ 1) การแสวงหาความรู้ (Knowledge Acquisition) องค์การควรแสวงหาความรู้ที่มีประโยชน์ และมีผลต่อการดำเนินงานจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์การ 2) การสร้างความรู้ (Knowledge Creation) การแสวงหาความรู้เป็นการปรับใช้ความรู้ใหม่ควรอยู่ภายใต้หน่วยงาน หรือคนในองค์การ 3) กระบวนการจัดเก็บและค้นคืนความรู้ (Knowledge Storage and Retrieval) ในการจัดการความรู้ องค์การต้องกำหนดสิ่งสำคัญที่จะเก็บไว้เป็นองค์ความรู้ และต้องพิจารณาถึงวิธีการในการเก็บรักษา และการนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ตามความต้องการ และ 4) กระบวนการถ่ายทอดความรู้และการใช้ประโยชน์ (Knowledge Transfer and Utilization) การถ่ายทอด และการใช้ประโยชน์จากความรู้

ข้อเสนอแนะ

จากงานวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ ผู้วิจัยได้ขอเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้นี้ เป็นการพัฒนารูปแบบที่มีการศึกษากรอบแนวคิดมาจากเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จนได้รูปแบบการพัฒนาและนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษา ผลการวิจัยที่เกิดขึ้นมีปัจจัยจากตัวบุคคลดังกล่าว บริบทของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีความแตกต่างกัน ทั้งด้านขนบธรรมเนียมประเพณี และสภาพแวดล้อม ผู้นำผลการวิจัยไปใช้ควรศึกษาหลักในการนำรูปแบบการวิจัยนี้ไปพิจารณา และปรับปรุงให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษา และบริบทที่จะนำไปใช้จริง

2. ข้อเสนอแนะเชิงการปฏิบัติการ

2.1 เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการบริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาพิการเรียนรวมระดับอุดมศึกษาได้หลายด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรวม ด้านการดำเนินงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน ด้านการระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ด้านการจัดสรรงบประมาณการศึกษาระดับอุดมศึกษาสำหรับคนพิการ ด้านการประเมินผลการบริหารจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ และด้านการเผยแพร่ข่าวสารการศึกษาสำหรับคนพิการ

2.2 พัฒนาแนวทาง และกลยุทธ์ต่อการสร้างประสิทธิผลของการนำรูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ไปปฏิบัติให้เกิดขึ้นในอนาคต โดยวางพื้นฐานอยู่บนข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 เนื่องจากรูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้เหมาะสมสำหรับผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาที่มีระดับคะแนนคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ก่อนการเข้าร่วมโครงการในระดับปานกลางและระดับสูง ควรพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ที่เหมาะสมสำหรับผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาที่มีระดับคะแนนคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ก่อนการเข้าร่วมโครงการในระดับต่ำเพิ่มขึ้นต่อไป

3.2 ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยยังขาดการติดตามผลสัมฤทธิ์การให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการของกลุ่มตัวอย่าง ภายหลังเสร็จสิ้นการเรียนรู้ตามรูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ซึ่งผู้วิจัยจะทำการขยายผลต่อไป

3.3 ประยุกต์ใช้รูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้กับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ

3.4 ขยายผลการวิจัยเพื่อเป็นฐานข้อมูล และเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในวงกว้างต่อไป

3.5 เนื่องจากกระบวนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนรู้จะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับแหล่งการเรียนรู้หลายส่วน ฉะนั้นในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรใช้รูปแบบการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Participatory action research) ในการพัฒนารูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการจัดการความรู้ เพื่อขยายผลการวิจัยให้ได้ข้อมูลอย่างครบถ้วนมากขึ้น

3.6 ศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำรูปแบบการพัฒนาผู้ให้บริการช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่มีความพิการเรียนรวมในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำ

ตนเองและการจัดการความรู้ ด้วยวิธีการศึกษาเปรียบเทียบผลการนำรูปแบบไปใช้ในบริบทที่ต่างกัน เช่น ปัจจัยผู้เรียนรู้ ปัจจัยสื่อที่ใช้ ปัจจัยแหล่งที่ใช้ในการหาข้อมูล เป็นต้น

3.7 ศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนรู้ตามลักษณะการเรียนรู้ (Learning style) ของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหารูปแบบการเรียนรู้ตามลักษณะผู้เรียนที่แตกต่างกัน

